

Verifiering i Artportalen – Problem och lösningar

Växtatlas-konferens 2025-01-25

Bengt Stridh

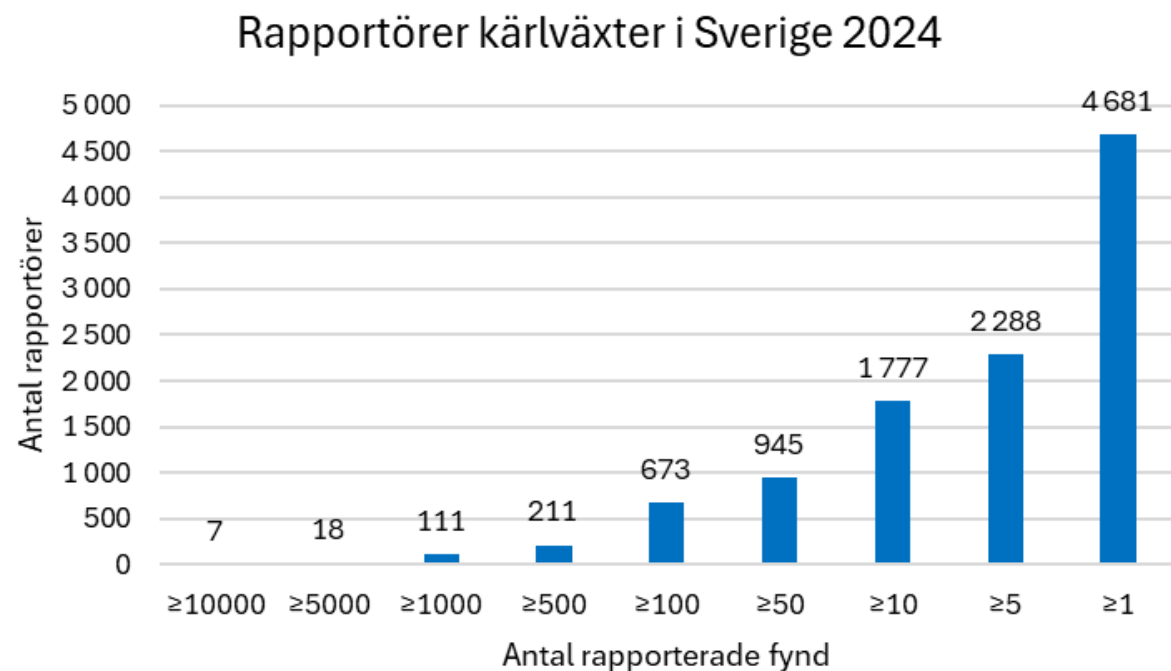
- Ordförande Botaniska Föreningen i Västmanlands län, bildad 2008
- Ledamot SBF styrelse
- Samordnare floraväkteri Västmanlands län
- Verifierare Artportalen i Västmanland
- Medlem nationell verifieringskommitté (NVG-K)
- Delaktig i provinsinventeringar i Hälsingland (1982-) och Västmanlands län (2009-)
- 116 000 rapporterade fynd i Artportalen

Mosippa, Gubbyvad, 2023-04-22

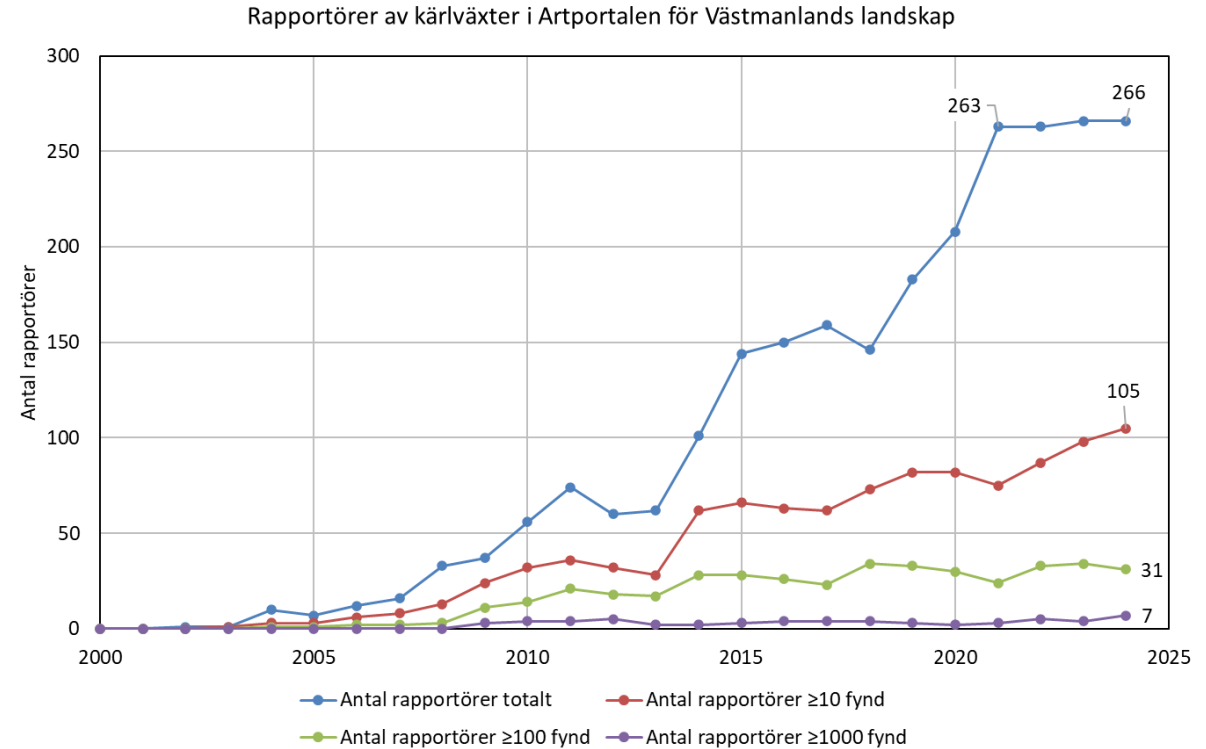
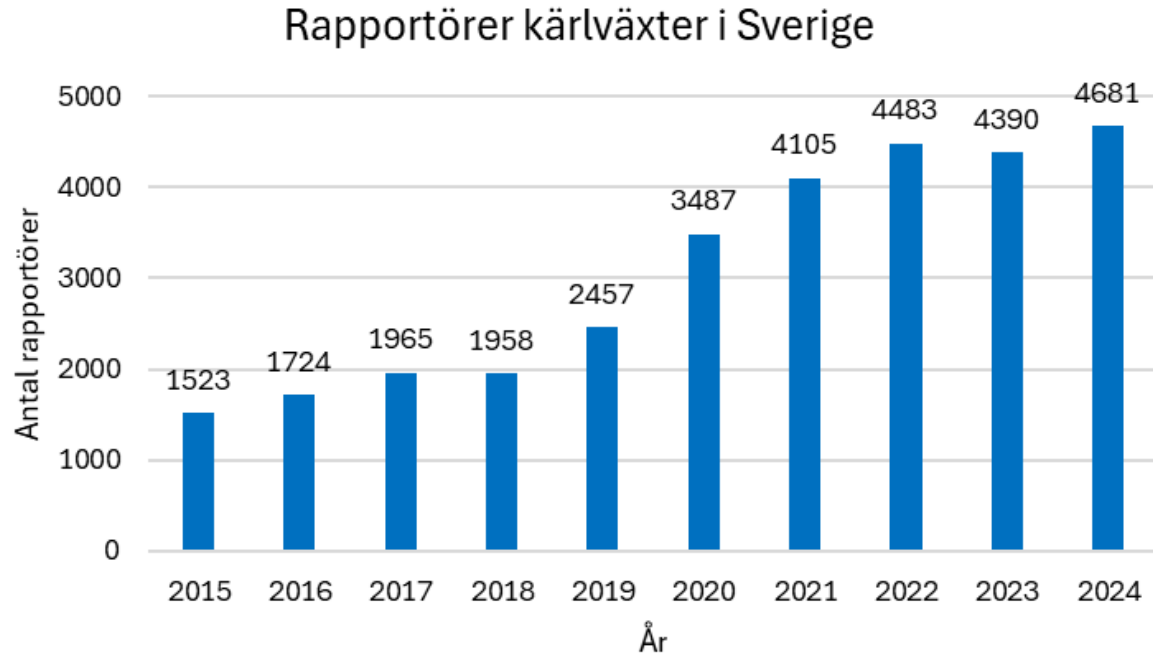
Rapportörer av kärleväxter i Artportalen

- 4 681 rapportörer 2024
 - 502 701 fynd
- Brokig skara, vitt skilda kunskaper
- Liten andel rapporterar mycket
- Stor andel rapporter väldigt lite
 - 1 462 (31%) endast 1 fynd
 - 2 557 (55%) 1-5 fynd = 0,95% av totala antalet fynd
 - Påverkar kvalitén & att nå ut med info
 - Hänt mer än en gång att enda rapporterade fyndet ny art för provinsen

Utveckling av antal rapportörer

- Sällanrapportörer ökat stort
- Storrappportörer ingen större förändring senaste årtiondet

Verifiering

- Numera verifieras art och fyndplats var för sig för kärlväxter
- Bra!
 - Tidigare oklart för användare vad som hade verifierats

Artbestämning

Verifieringsstatus

Ej granskat

Kommentar

Fyndplats

Verifieringsstatus

Ej granskat

Kommentar

Spara ändringar

Artbestämning

- Nya arter i AP i Västmanland 2024
 - Få av fynden har belägg
 - Även foto kan saknas
 - Foto räcker inte alltid för artbestämning
- En del odlade eller kvarstående från odling
 - Borde någon/några ha angetts som ospontan?
- Felskrivning av artnamn (mispel - mistel)
- Kulturspridda arter – vilka förväxlingsarter finns?
 - Få kunniga finns att rådfråga i Sverige

Nr	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Datum	Foto	Belägg	Noggrannhet (m)	Biotop	Antal	
1709	Hybridkejsarolvon*	Viburnum × bodnantense	2024-12-25	Nej	Nej	±300	Nej	Ja	Plantering?
1708	Mispel	Mespilus germanica	2024-09-25	Nej	Nej	±10	Ja	Ja	"Växande i död apel." 10 plantor/tuvor. Felskrivning för mistel.
1707	Daggfunkia*	Hosta sieboldiana	2024-08-26	Nej	Ja	±25	Nej	Ja	"Belägg skickad till Torbjörn Tyler, Lund. Bestämd till daggfunkia."
1706	Knölbegonia*	Begonia × tuberhybrida	2024-08-12	Ja	Nej	±25	Ja	Ja	Jordhög på fotbollsplan
1705	Ulleternell*	Anaphalis triplinervis	2024-08-11	Nej	Nej	±10	Ja	Nej	"Ev. en gammal plantering nedanför en stödmur mot huset."
1704	Trubbhagtorn × flikhagtorn	Crataegus × subsphaerica	2024-08-09	Ja	Nej	±10	Ja	Ja	Ö, gräsmark
1703	Japansk lärk	Larix kaempferi	2024-07-20	Ja	Ja	±25	Nej	Nej	
1702	Björkspirea	Spiraea betulifolia	2024-07-20	Ja	Nej	±25	Nej	Nej	
1701	Rynkoxbär	Cotoneaster bullatus	2024-07-10	Nej	Nej	±10	Ja	Nej	Mellan gata och järnväg
1700	Ullungrönn	Sorbus ulleungensis	2024-07-10	Ja	Nej	±10	Ja	Nej	Mellan gata och järnväg. Tyler: Bra pressat belägg behövs
1699	Kastanjerodgersia*	Rodgersia aesculifolia	2024-07-06	Ja	Nej	±10	Ja	Nej	Hyttområde
1698	Hjuldaggkåpa	Alchemilla propinqua	2024-07-06	Ja	Nej	±100	Ja	Ja	Väggkant i skog
1697	Hängpimpinell *	Sanguisorba tenuifolia	2024-07-06	Ja	Ja	±10	Ja	Nej	Hyttområde. På en terrass nedanför en gammal trätrappa.
1696	Hjärtklocka *	Campanula alliariifolia	2024-07-06	Ja	Ja	±10	Ja	Nej	Hyttområde. Ev. en gammal plantering nedanför en mur mot huset. D
1695	Trådklöver	Trifolium dubium	2024-06-17	Ja	Nej	±25	Nej	Ja	
1694	Hängpelargon	Pelargonium peltatum	2024-05-31	Ja	Nej	±15	Nej	Nej	Felbestämd & i plantering troligen
1693	Kaukasisk förgätmigej	Brunnera macrophylla	2024-05-22	Ja	Nej	±10	Ja	Ja	Utanför staket
1692	Sörmlandsmaskros	Taraxacum deltoideum	2024-05-12	Nej	Nej	±25	Ja	Nej	Väggkant
1691	Luddveronika	Veronica opaca	2024-05-10	Ja	Nej	±50	Nej	Ja	
1690	Glansveronika	Veronica polita	2024-05-06	Ja	Nej	±50	Nej	Ja	
	* Örebro län								

Nya för Västmanland 2024

Exempel på dokumentation i Artportalen

Björkspirea *Spiraea betulifolia*, Sala kn, Joakim Hagström

"Ullungrön" *Sorbus ulleungensis*, Sala kn, Thorleif Joelsson

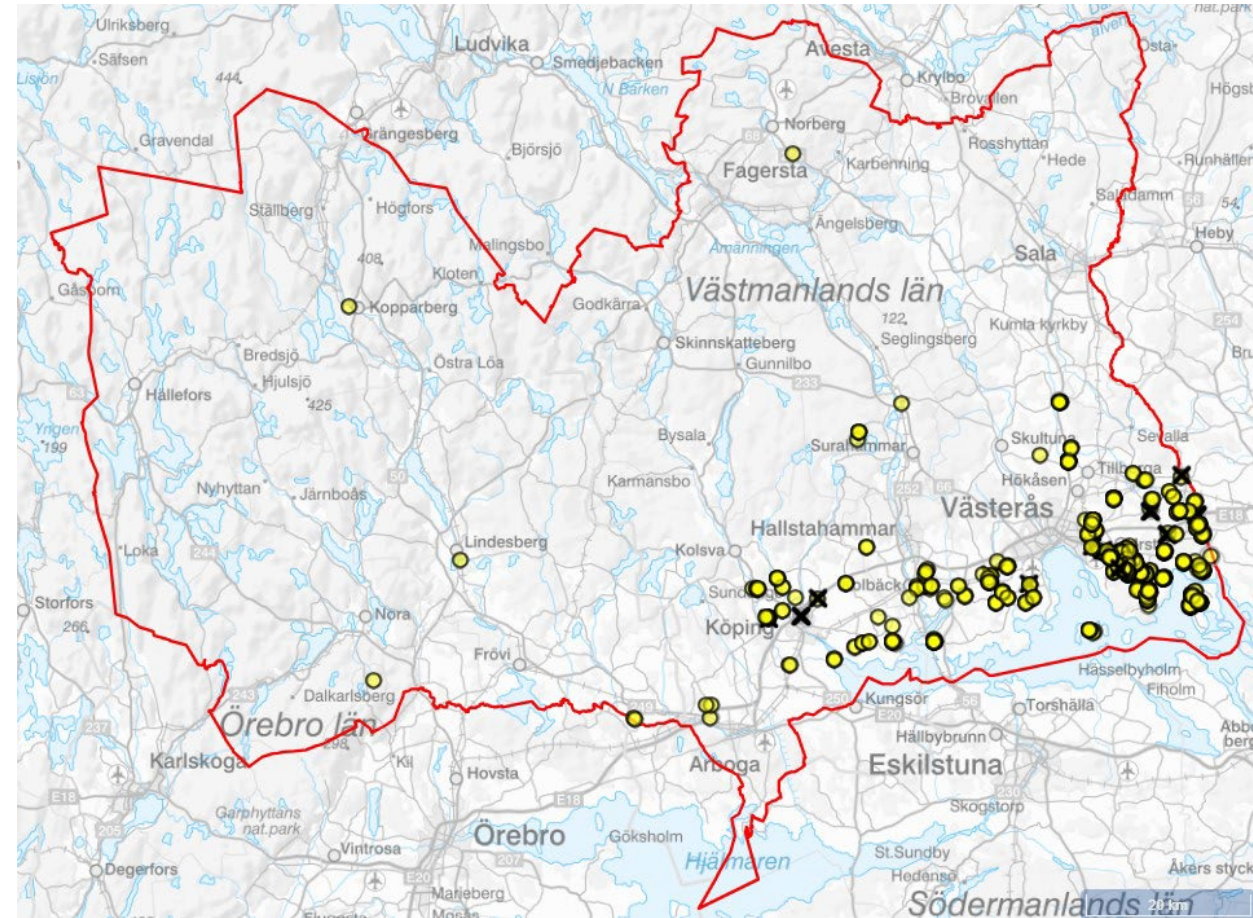
Artbestämning

- Hur får vi bättre dokumentation av kritiska fynd i Artportalen?
- Uppdaterade fyndregler på gång i Artportalen för
 - Inte noterad i provinsen
 - Har endast äldre fynd
 - Svår att skilja från närstående arter
 - Sällsynt
- Kommentarsfältet borde användas flitigare, det används sällan för att ge observerade karaktärer
- Exempel på förslag för taxon som inte är noterad i en provins:

”Växten är inte tidigare bekräftad i Provinsen. Dokumentation, som ett pressat belägg i ett offentligt herbarium eller med tydliga foton på artskiljande karaktärer krävs för att fyndet ska godkännas. Lägg in foto i Artportalen och ange under Samling var belägg finns.”

Artbestämning

- Växtatlasprojektet
 - Blir orimligt att manuellt granska och verifiera alla fynd i milrutor
 - För arter som har "många" fynd i en provins borde ingen manuell verifiering behövas för kunna tas med i atlasen
 - Hur hantera avvikande fynd från huvudutbredningen?

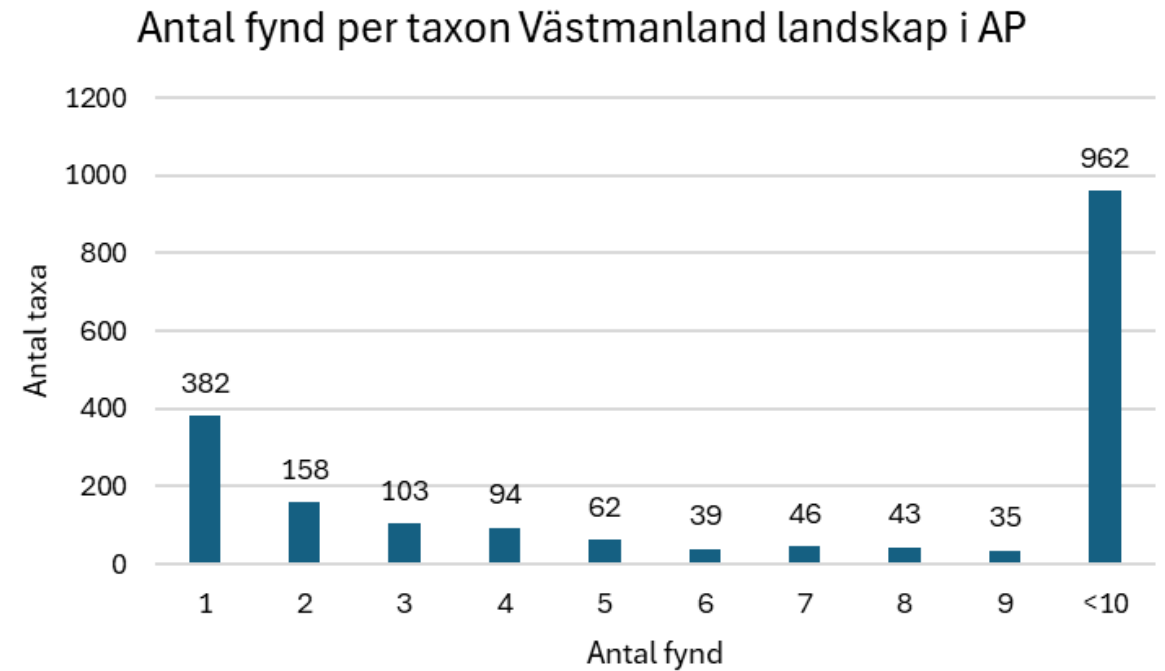

Backsippa i landskapet Västmanland.

Artbestämning

- Många arter har få fynd
 - Av 2 376 taxa i Artportalen för landskapet Västmanland har 962 (40%) färre än 10 fynd
 - Hur hantera verifiering av dessa 2908 fynd i växtatlasprojektet?
 - 228 enbart bestämda till släkte etc., kan sorteras bort

Artbestämning

Uppdelning av arter skapar vissa problem, exempelvis

- Vargtörel (aggregat)
 - Bredbladig vargtörel *Euphorbia esula*
 - Smalbladig vargtörel *E. virgata*
 - Mellanvargtörel *E. saratoi*

Foto räcker inte för säker artbestämning

- Lopplumrar *Huperzia*
 - Fem olika arter numeraFoto kanske räcker, men få fynd har någon dokumentation. Alla lumrar fridlysta, får inte tas upp med rötterna.

- Tallört (aggregat)
 - Vanlig tallört *Monotropa hypopitys*
 - Kalktallört *M. hypophegea*

Foto kan räcka för artbestämning men saknas oftast

Artnamn	Antal	Vetenskapligt namn
Kalktallört	23	<i>Monotropa hypophegea</i>
Vanlig tallört	298	<i>Monotropa hypopitys</i>
Tallört (aggregat)	341	<i>Monotropa hypopitys</i> agg.

Fynd i landskapet Västmanland

Hur hantera underarter och varieteter?

- Exempelvis saknar alla fynd av underarterna höstskallra (28 fynd i Artportalen) och äkta höskallra (9) i landskapet Västmanland dokumentation
 - En rapportör har rapporterat ena underarten ett år och den andra underarten tre år senare på samma lokal
- 219 subsp. & 114 var. i Västmanland
 - En del rapporterar slentrianmässigt "Vanlig ..."
 - Vanligen svag dokumentation

Art	Antal	Ålder/stadium	Aktivitet	Fyndplats	Datum	Observatör	
☐ Höstskallra	ej återfunnen			Svassla, ca 600 m Ö om (höstskallra), Sala stad s:n, Vstm	2024-08-29	Bo Eriksson	
☐ Höstskallra	noterad	blomning		Bistorp, avtagsväg till, Norberg s:n, Vstm	2024-08-15	Bo Eriksson	
☐ Höstskallra	noterad			Väg 741, sträcka vid Bråfors - St. Malmkärra (AVK 1526), Norberg s:n, Vstm	2024-06-27	Leif Andersson, Robert Ennerfelt	
☐ Höstskallra	noterad			Västerås, NV om, Hjulsjö s:n, Vstm	2023-09-04	Owe Nilsson	
☐ Höstskallra	noterad	blomning		Nygårdsmossen, Skultuna s:n, Vstm	2023-08-23	Michael Åkerberg, Thommy Åkerberg	
☐ Höstskallra	noterad	blomning		Hede, Möklinta s:n, Vstm	2023-08-09	Thorleif Joelson	
☐ Höstskallra	noterad	blomning		Sjön Ekorn - Skrivardammen, Kila s:n, Vstm	2023-08-01	Thorleif Joelson	
☒ Höstskallra	30 plantor/tuvor	blomning		St Malmkärra, NO om, väg/kraftledningsgata (höstskallra), Norberg s:n, Vstm	2021-07-24	Bo Eriksson	
☒ Höstskallra	35 plantor/tuvor	blomning		Lilla Malmtjärnen, korsning öster om (höstskallra), Norberg s:n, Vstm	2021-07-24	Bo Eriksson	
☒ Höstskallra	ej återfunnen			Svassla, Ö om (höstskallra), Kila s:n, Vstm	2021-07-22	Bo Eriksson	
☒ Höstskallra	85 plantor/tuvor	blomning		Svassla, ca 600 m Ö om (höstskallra), Sala stad s:n, Vstm	2021-07-22	Bo Eriksson	
☐ Höstskallra	noterad	blomning		Timmerkajen (höstskallra), Köping s:n, Vstm	2020-07-17	Tina Nordberg, Kenneth Nordberg	
☐ Höstskallra	noterad	blomning		Timmerkajen, Köping s:n, Vstm	2020-07-17	Tina Nordberg, Kenneth Nordberg	
☒ Höstskallra	noterad			Lilla Heden, ca 500 m Ö om, vid väg (höstskallra), Gunnibo s:n, Vstm	2019-06-25	Kajsa Wejryd	
☒ Höstskallra	noterad	blomning		Vägen mot Kedjebo, ca 500m ö om väg 250, Gunnibo s:n, Vstm	2019-06-25	Kajsa Wejryd	
☐ Höstskallra	1 plantor/tuvor	blomning		Vallsjön, korsning SV om (höstskallra), Sala stad s:n, Vstm	2018-08-26	Bo Eriksson	
☐ Höstskallra	1 plantor/tuvor	blomning		Vallsjön, korsning SV om, Sala stad s:n, Vstm	2018-08-26	Bo Eriksson	
☐ Höstskallra	47 plantor/tuvor	blomning		Västmossa, avtag till (höstskallra), Möklinta s:n, Vstm	2017-09-11	Bo Eriksson	
☐ Höstskallra	61 plantor/tuvor	blomning		Björkfall, vägen till (höstskallra), Möklinta s:n, Vstm	2017-09-11	Bo Eriksson	
☐ Höstskallra	47 plantor/tuvor	blomning		Västmossa, avtag till (höstskallra), Möklinta s:n, Vstm	2017-09-11	Bo Eriksson	
☐ Höstskallra	61 plantor/tuvor	blomning		Björkfall, vägen till (höstskallra), Möklinta s:n, Vstm	2017-09-11	Bo Eriksson	
☐ Höstskallra	100 plantor/tuvor	blomning		Svassla, ca 600 m Ö om (höstskallra), Sala stad s:n, Vstm	2017-08-21	Bo Eriksson	
☐ Höstskallra	100 plantor/tuvor	blomning		Svassla, ca 600 m Ö om, Sala stad s:n, Vstm	2017-08-21	Bo Eriksson	
☐ Höstskallra	500 plantor/tuvor	blomning		St Malmkärra, NO om, väg/kraftledningsgata (höstskallra), Norberg s:n, Vstm	2017-07-30	Bo Eriksson	
☐ Höstskallra	500 plantor/tuvor	blomning		St malmkärra, NO om, väg/kraftledningsgata, Norberg s:n, Vstm	2017-07-30	Bo Eriksson	
☐ Höstskallra	noterad	blomning		Rönnskogen, Västerås s:n, Vstm	2017-07-06	Lasse Gustavsson	
☐ Höstskallra	noterad			Kvarnsjön, vändplats, Västerfärnebo, Vstm	2011-07-30	Bo Eriksson	
☐ Höstskallra	noterad			Kvarnsjön, vändplats (höstskallra), Västerfärnebo s:n, Vstm	2011-07-30	Bo Eriksson	

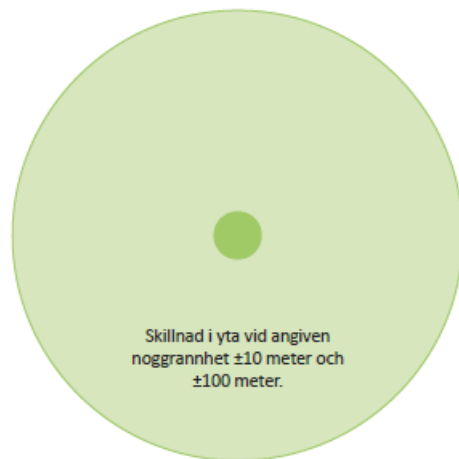
Visar rad 1 - 28 av 28

Höstskallra *Rhinanthus angustifolius* subsp. *angustifolius* i landskapet Västmanland

Verifiering av fyndplats

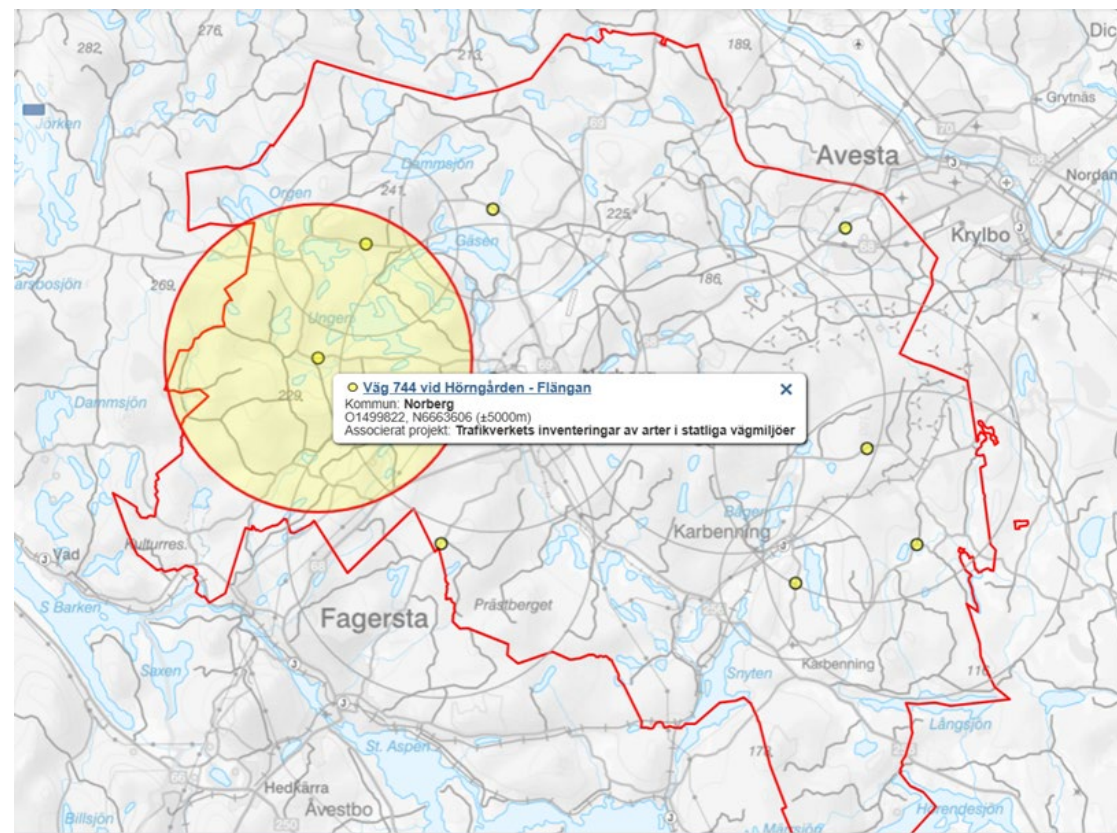
- Knepigt om man själv inte varit på platsen
- Vilken noggrannhet är acceptabel?
 - För nya arter i en provins, sällsynta arter och arter i floraväkteri önskas ± 10 -25 m
 - Ska vi verifiera fyndplatsen som godkänd om noggrannheten är ≥ 100 meter?

Nr	Svenskt namn	Vetenskapligt namn	Datum	Foto	Belägg	Noggrannhet (m)
1709	Hybridkejsarolvon*	Viburnum × bodnantense	2024-12-25	Nej	Nej	±300
1708	Mispel	Mespilus germanica	2024-09-25	Nej	Nej	±10
1707	Daggfunktia*	Hosta sieboldiana	2024-08-26	Nej	Ja	±25
1706	Knölbegonia*	Begonia × tuberhybrida	2024-08-12	Ja	Nej	±25
1705	Ulleternell*	Anaphalis triplinervis	2024-08-11	Nej	Nej	±10
1704	Trubbhagtorn × flikhagtorn	Crataegus × subsphaerica	2024-08-09	Ja	Nej	±10
1703	Japansk lärk	Larix kaempferi	2024-07-20	Ja	Ja	±25
1702	Björkspirea	Spiraea betulifolia	2024-07-20	Ja	Nej	±25
1701	Rynkoxbär	Cotoneaster bullatus	2024-07-10	Nej	Nej	±10
1700	Ullungrönn	Sorbus ulleungensis	2024-07-10	Ja	Nej	±10
1699	Kastanjerodgersia*	Rodgersia aesculifolia	2024-07-06	Ja	Nej	±10
1698	Hjuldaggkäpa	Alchemilla propinqua	2024-07-06	Ja	Nej	±100
1697	Hängpimpinell *	Sanguisorba tenuifolia	2024-07-06	Ja	Ja	±10
1696	Hjärtklocka *	Campanula alliariifolia	2024-07-06	Ja	Ja	±10
1695	Trådklöver	Trifolium dubium	2024-06-17	Ja	Nej	±25
1694	Hängpelargon	Pelargonium peltatum	2024-05-31	Ja	Nej	±15
1693	Kaukasisk förgätmigej	Brunnera macrophylla	2024-05-22	Ja	Nej	±10
1692	Sörmlandsmaskros	Taraxacum deltoideum	2024-05-12	Nej	Nej	±25
1691	Luddveronika	Veronica opaca	2024-05-10	Ja	Nej	±50
1690	Glansveronika	Veronica polita	2024-05-06	Ja	Nej	±50
	* Örebro län					

Verifiering av fyndplats

- ”Trafikverkets inventeringar av arter i statliga vägmiljöer” i Norbergs kommun 2024
 - Tio lokaler med noggrannhet ± 1500 -5000 meter(!)
 - Oanvändbart för flesta användare av AP
 - Brudsporre, vildlin sällsynta i länet
 - Darrgräs, ormrot och kattfot kan indikera artrika vägkanter
 - Noggrannare fyndplatser önskas i konsultinventeringar

Verifiering av fyndplats

- Om flera olika rapportörer varit på en fyndplats, kan bli hagelskur av prickar med varierande noggrannhet och fyndplatsnamn
 - Ibland svårt att avgöra om en eller mer än en lokal
 - Tidskrävande att reda ut med rapportörerna
 - Namn som finns på Lantmäteriets "Min karta" saknas ibland i Artportalen. En nackdel när man ska sätta namn på lokaler.

Vidjeginst, Nora.

Fyra fynd, olika koordinater och noggrannhet.

Verifiering av fyndplats

- För fynd som rapporteras i floraväkteriet på en sedan tidigare känd lokal borde vare sig art eller fyndplats behöva verifieras om det sedan tidigare finns ett verifierat fynd på lokalen
- Onödig administration för samordnare av floraväkteri
- 12 700 fynd rapporterade i floraväkteriet 2024
- När man i rapportformuläret rapporterar med rollen "Floraväktare Sverige" borde projekt "Floraväkteri Sverige" automatiskt fyllas i, glöms ibland av rapportören

Verifieringskommunikation

- Bra att användare i den nya verifieringen får e-post
- Ett intryck är att det blir oftare och snabbare respons från rapportören
 - En del rapportörer tar bort sina fynd när frågor ställs om fyndet
 - Planterade träd i arboretum artbestämda med appen Flora Incognita inlagda i AP
 - Växter i trädgård inlagda i AP
- Skriver ibland kommentar till inlagda bilder i Artportalen
 - Ger inte alltid någon respons
 - Ger synlighet för alla användare
- Kommunikationen i den gamla valideringen är inte synlig ännu i den nya verifieringen
- Har därför hittills inte gått att följa upp gamla valideringsdiskussioner med rapportörer

Vem ska verifiera?

- Är det sunt att verifiering i Artportalen i så hög grad görs på ideell basis?